

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa 1. paastonajan sunnuntaista ja päättyy palmusunnuntaihin.

Jeesus, kiusausten voittaja

MATT. 16: 21–23

1. PAASTONAJAN SUNNUNTAI 9.3.

Suhteessa omiin opetuslapsiinsa Jeesuksella oli alkamassa uusi vaihe hänen täyttyessään tehtävänsä maan päällä. Yhdeksi taitekohdaksi muodostui hetki, jolloin Pietari tunnusti Jeesuksen Kristukseksi. Aikojen alusta oli odotettu Messiaan tuloa, koska koko ihmiskunta oli joutunut syntiinlankeemuksen tähden synnin ja kuoleman orjuuteen. Sen vakavin seuraus on ikuinen ero Jumalasta. Hän ei kuitenkaan halua yhdenkään ihmisen joutuvan kadotukseen. Siksi hän lupasi jo alussa ”vaimon jälkeläisen” pelastukseksi jokaiselle, joka häneen uskoo. Kun aika oli tullut, lähetti Jumala Poikansa. Tärkeässä tehtävässä Jeesuksen rinnalla olivat hänen opetuslapsensa, jotka vähitellen oppivat tuntemaan hänet entistä paremmin. Apostoleina he jättivät meille todistuksen Jeesuksesta, joka Jumalan lupaamana Messiaana kärsi, kuoli ja nousi ylös meidän pelastuksemme tähden.

Pietarin tunnustus antoi Jeesukselle mahdollisuuden viedä opetuslapsiaan yhä syvemmälle ymmärtämään Jumalan pelastusajatuksia. Messias ei tullut hankkimaan maallista kunniaa ja kirkkautta. ”Sen, mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaaksensa viisaat häpeään, ja sen mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaakseen sen, mikä väkevää on, häpeään, ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen joka ei mitään ole, tehdäkseen mitättömäksi sen, joka jotakin on, ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä.”(1. Kor. 1.) Jeesus ei käyttänyt maallista valtaa ja voimaa kukistaakseen kuoleman, vaan hän kärsi, kuoli ja nousi ylös haudasta voittaen kuoleman.

Jeesus valmisti opetuslapsiaan tulevan kuolemansa kohtaamiseen. Puhe oli sel-

keää ja avointa. Kaikkien, meidänkin, on tiedettävä totuus siitä, että synti on vakava asia. Kaikenlaiset toiveet ja luulottelut siitä, että me itse pystyisimme korjaamaan tilanteemme Jumalan edessä, on syytä heittää menemään. Jumalanpalveluksen synnintunnustusrukous sanoo asian suoraan: ”Tiedän, että syntini tähden olen ansainnut ikuisen kadotuksen, jos tuomitset minut pyhyytesi ja vanhurskautesi mukaan.”

Ainoa, joka voi meitä auttaa ja pelastaa, on Jumala itse. Hän tuli ihmiseksi. Messiaan, Kristuksen, tehtävänä oli kärsiä meidän puolestamme. Vaimon jälkeläinen, Jeesus, on ainoa maailmassa koskaan ollut synnitön ihminen. Hän oli kelvollinen Jumalan edessä synnittömyytensä tähden. Siksi hän saattoi voittaa kuoleman, vaikka joutuikin kärsimään kadotuksen vaivan, sen, mikä olisi muuten tullut meidän osaksemme. Kuolema ei saanut pitää häntä otteessaan. Sen todisti ylösnousemus. Samalla se todisti meidän syntiemme olevan sovitetut. Velkakirja, joka kaikkine määräyksineen rasitti meitä, on kumottu, sanoo Paavali (Kol. 2:14). Jokainen Jeesukseen uskova on vapaa tuomiosta ja saa kerran nousta Vapahtajansa tavoin iankaikkiseen kirkkauteen. He ovat siirtyneet kuolemasta elämään, sillä he ovat Kristuksessa, joka on ylösnousemus ja elämä.

Ollakseen pelastettu ihmisen tulee syntyä uudesti Jumalan lapseksi. Uusi testamentti puhuu Pyhän Hengen uudistavasta työstä. Siihen sisältyy sekä ulkonaisen elämän uudistuminen että ennen kaikkea mielenmuutos suhteessa Jumalaan, joka on kaiken uudistumisen alku. Uskovat ovat osallisia Jumalan Hengestä ja hänen luonnostaan. Kristityssä oleva uusi ihminen hyväksyy Jumalan toimintatavan ja uskoo, että vaikka hänen toiminnassaan on paljon arvoituksellista, se on kuitenkin aina oikein ja meidän parhaaksemme.

Hän rukoilee luottaen Jumalaan: ”Tapah-
tukoon sinun tahtosi.”

Tämän päivän evankeliumissa koh-
taamme kirvelevän tosiasian kaikista kris-
tityistä. Pietari edustaa meitä. Uudesti-
syntyminen ei vielä tässä ajassa johda
synnittömyyteen. Raamattu sanoo uu-
destisyntyneistä, että he ovat aluksi pie-
niä lapsia Kristuksessa. He horjuvat kuin
pienet lapset ja lankeavat. Siksi heitä täy-
tyy kehottaa osoittautumaan siksi, mitä
he todellisuudessa ovat, eli uusia ihmisiä.
Vanha ihminen on tosin jäljellä niin kauan
kuin uskova elää maan päällä, mutta van-
ha ihminen tulee kuolettaa samalla, kun
uuden ihmisen tulee kasvaa ja saavuttaa
kypsyyden Kristuksessa.

Kuultuaan Jeesuksen joutuvan kärsi-
mään Pietari vastasi siihen voimakkaasti:
”Sellaista ei saa tapahtua sinulle, Herra!”
Mies, jota juuri äsken oli sanottu autuaak-
si, joutui kuulemaan Jeesuksen sanat:
”Väisty tieltäni, Saatana!” Äsken vielä
Pietari sai kuulla olevansa kallio, koska
se, mitä hän tunnusti Jeesuksesta, oli Ju-
malasta. Nyt hänen ajatuksensa eivät ol-
leet Jumalasta vaan ihmisestä. Jumalan
ajatuksia ei voi vaihtaa toiseksi. Kaikkein
kauneinkaan ja hyvää tarkoittava ajatus ei
edistä hänen työtään, jos se ei ole Jumalas-
ta. Jeesus sanoi hätkähdyttävästi, että se
on hänen vastustajansa työtä. Se tulee nä-
kyviin juuri luonnollisen ihmisen tavas-
sa nähdä asioita. Riippumatta siitä kuinka
sivistys, kulttuuri tai vieläpä uskonto ke-
hittävät sielunelämää, vanha ihminen on
hengellisesti sokea ja suhtautuu Jumalan
tahtoon itsepäisesti ja niskuroiden, niin
kuin tunnustuskirjamme sanovat.

Lihallisen ja luonnollisen ihmisen vas-
takohta on hengellinen ihminen, puhdis-
tettu ja uudistettu ihminen, jonka Pyhä
Henki on johtanut hengelliseen elämään.
Sellaisena hän voi palvella Herraansa ja
kantaa Hengen hedelmiä, jotka liittyvät
kristityn elämään täällä. Pietarikin sai ot-

taa vastuulleen tärkeän tehtävän. Hän oli
yksi alkuseurakunnan keskeisistä opetta-
jista ja johtajista. Hän ei olisi ollut sitä, el-
lei Jumalan Henki olisi saanut viedä häntä
lankeemuksista ja heikkouksista huoli-
matta entistä syvempään Kristuksen tun-
temiseen. ●

Antti Herkkola

Kirkkoherra, Kalvolan seurakunta

Minkä lajin henkiä?

MARK. 9: 17–29

2. PAASTONAJAN SUNNUNTAI 16.3.

Takana on kokemus kirkastusvuorelta. Jee-
sus on hetken jo lähellä taivasta ja itsen-
sä puolesta olisi ollut varmaan valmis läh-
temään kotiin. Mutta meidän tähtemme
hän jää vielä saattamaan tehtävänsä lop-
puun asti. Jeesus on selvästi turhautunut
epäuskoisiin ihmisiin. Hänellä on 30 vuot-
ta takana tässä langenneessa maailmassa.
Maistettuaan jälleen hetken kotoista kirk-
kautta, hän ei jaksaisi enää tätä maailmaa.
Aadamin valinnan jälkeen asiat ovat olleet
maailmassa huonolla tolalla. Saatanan ta-
voitteena oli vääristää Jumalan totuudet ja
tuhota se, minkä Jumala on luonut. Saata-
na tappaa siellä, missä Jumala luo elämää.
Saatana varastaa sen, mikä kuuluu Juma-
lalle. Jeesus katselee kaikkea tätä ja tun-
tee murhetta. Hän onkin ainoa, joka nä-
kee tilanteen kirkkaasti, sillä hänellä on
kokemus siitä, mitä on olla täydellisessä
sopuoinnussa Jumalan kanssa. Hän osaa
verrata ja näkee, miten epänormaalissa ti-
lassa tämä maailmamme on.

Jeesuksen tehtävänä oli käyttää lyhyt
aikansa opetuslasten kouluttamiseen ja
sitten kuolla ristillä meidän syntiemme
tähtien. Mutta näiden pätehtävien si-
vussa hän katseli tätä kärsivää maailmaa
ja tunsu sääliä ihmisiä kohtaan. Kun hän
kohtaa perheen, jossa on riivattu poi-
ka, hän pyytää, että poika tuodaan hänen

luokseen. Jeesus, joka muutoin oli hiljainen – se joka ”ei korota ääntään kaduilla” – ottaa nyt komennon käsiinsä.

Väkijoukko alkoi virrata paikalle. Ihmisjoukko vaistoa, että nyt tapahtuu jotain jännittävää. Jeesus ei jää odottamaan maksimaalista yleisöä vaan nopeasti hoitaa tilanteen käskien riivaajahenkeä. Tarkoitus ei ole järjestää näytöstä vaan auttaa poikaa.

Oireet muistuttavat varmaankin epilepsiaa. Monet ovat arvelleet että siihen aikaan ihmiset tietämättömydessään luulivat epilepsiaa pahojen henkien aiheuttamaksi. Olisihan se ollut yhtä lailla hieno ihme, että Jeesus olisi parantanut epilepsian. Olisi kuitenkin kovin kummallista, että Jeesus olisi ollut niin oman aikansa lapsi, ettei olisi osannut erottaa fyysistä sairautta riivaustilasta. Tai että hän olisi antanut ihmisten luulla kyseessä olevan riivaajan vastoin omaa parempaa tietoaan. Jos hän on Jumalan Poika, on hänellä varmasti ollut parempi diagnoosi tämän pojan tilasta kuin meillä.

Jeesus ei ensinkään puhuttele poikaa, vaan hänessä asuvaa henkeä. Riivaajahenki puolestaan reagoi Jeesuksen läsnäoloon ja alkaa välittömästi riuhtoa poikaa. Tapahtuu henkien kohtaaminen ja henkien taistelu.

Jeesus kyselee isältä pojan tilasta. Näin Jeesus tutkii tarkemmin, miten syvästi poika on riivaajan kahleissa ja miten paljon vahinkoa on jo ehtinyt tapahtua. Poika on menettänyt kykynsä kommunikoida. Riivaajahenki on lisäksi ajanut poikaa itsetuhoiseen käyttäytymiseen. Näillä kysymyksillä Jeesus kartoittaa tilanteen. Sitten hän päättäväisesti käskii riivaajahenkeä lähtemään pojasta. Poika itse on melkein sivussa tapahtumasta. Poika on vain taistelutanner. Jeesus puhuttelee riivaajaa nimellä ”kuuro ja mykkä henki”. Käsky on tulla ulos, ja paluu on kielletty.

Suurin osa kristikunnasta elää luontevasti henkivaltojen todellisuuden kanssa.

Me tässä pienessä länsimaisessa nurkassa olemme vieraantuneet tästä todellisuuden osa-alueesta. Eräs afrikkalainen piispa kertoi minulle, että he ovat kyllä oppineet ajamaan omat riivaajansa ulos ihmisistä, mutta kun heidän seurakuntalaisensa ovat asuneet jonkin aikaa Euroopassa, heihin tarttuu sellaisia riivaajia, joita afrikkalaiset pastorit eivät osaa ajaa ulos. Piispa kyseli, olemmeko me oppineet ajamaan eurooppalaiset riivaajat ulos? Tässä on aika hyvä kysymys. Olemmeko edes tunnistaneet nämä riivaajat?

Opetuslapset eivät tunnistaneet eivätkä kyenneet ajamaan tätä riivaajaa ulos. Ehkä ei ole yllättävää, että meilläkin on heikkouksia tällä alueella. Meidän tulee siis kuulla Jeesuksen ohje rukoilla entistä vakavammin ja etsiä Herran viisautta ja voimaa näissä taisteluissa ajan henkeä vastaan.

Tärkeintä on kuitenkin se, mikä oli myös Jeesuksen päätehtävä; julistaa Jumalan sanaa ja seurata Jeesusta ristiä kantuen. ●

Timo Keskitalo

Herran palvelijatar

LUUK. 1: 39–45

MARIAN ILMESTYSPÄIVÄ 23.3.

Elämän punos rakentuu keskeisesti valinnoista, kohtaamisista ja tapahtumista. Valinnat muotoutuvat sisimmässämme ja tulevat näkyviin ulkonaisissa, kohtaamisissa ja tapahtumissa – vaikka luonnollisesti nämä ulkonaiset seikat vaikuttavat osaltaan sisimmän valintoihin. Kohtaamiset tapahtuvat välillämme, ihmisten kesken, ja vaikuttavat kumpaankin suuntaan, itseän ja toiseen. Tapahtumat ovat puolestaan kahtalaisia: sellaisia, joihin osallistumisellamme voimme vaikuttaa, ja niitä, joihin meillä ei ole ollut mahdollista aluksi vaikuttaa mutta joiden vaikutus voi

olla elämällemme käännteentekevä ja joihin elämämme siitä eteenpäin liittyy.

Käsillä olevassa Luukkaan evan­geliumin katkelmassa ovat läsnä ja toisiinsa kietoutuneina kaikki nämä elämän punokset. Ja enemmänkin. Näissä todellisuuden, ihmisten valintojen, kohtaamisten ja tapahtumien yhteen liittävinä tekijöinä ovat pohjimmiltaan Jumalan olemassaolo, valinta, läsnäolo ja vaikutus.

Jumalallinen kohtaa inhimillisen ja vaikuttaa siinä. Ei syrjäyttämällä inhimillisen elämän puitteita vaan asettumalla niihin ja tuoden niihin sellaista, mikä ylittää inhimilliset edellytykset ja mahdollisuudet. Samalla tämä antaa elämälle keskeisimmän sisällön. Sen vaikutus on niin suuri, että se ei rajoitu vain näitä ihmisiä kohdanneiksi tapahtumiksi ja niiden seurauksiksi. Sen vaikutus ulottuu läpi aikakausien meihin saakka. Kyse on siitä, miten Jumala on meidän kanssamme toiminut, kenet ja miksi hän on valinnut, kenet hän on kohdannut tahtonsa mukaan, ja miten hän yhä toimii tässä maailmassa näiden tapahtumien, kohtaamisten ja valintojen pohjalta meidän ajalliseksi ja iankaikkiseksi parhaaksemme tässä rikkinaisessä ja katoavassa maailmassa. Kyse on siitä, että Jumala antaa pelastustekojensa tapahtua ja valmistaa meille pelastuksen tien. Pelastus saa sen sisällön ja muodon, joka muovautuu hänen valitsemassaan ja valmistamassaan muotissa historian, ajan ja ihmiselämän keskellä.

Kuinka voisimme ymmärtää ja vastaanottaa oikein tämän valtavan lahjan, että kaikkeuden luoja ja valti­as, herrojen Herra, haluaa kohdata meidät ja on tekemisissä kanssamme? Että hän toimii siinä hyväksemme? Ulkoapäin katsoen kaikki näyttää arkiselta ja inhimilliseltä, tutulta. Kaksi naista kantamassa sisällään uutta elämää, joista toisen raskaus jo näkyy, toisen vielä ei. Mutta samalla heidän elämässään täyttyy ikaiaikainen suunnitel-

ma. Syntymättömistä lapsista toisen osana on panna piste vanhan liiton ajalle sen viimeisenä profeettana. Toisen osana on puolestaan täyttää tuon liiton vaatimukset, ennustukset, esikuvat ja lupaukset ja asettaa ja aloittaa uusi.

Näin Jumala toimii: ajassa ja paikassa, valitsemis­saan ja kutsumis­saan ihmisissä. Jumalan valinta oli kohdannut Marian yllättävästi ja hämmentävästi, kun enkeli ilmestyi hänelle ja ilmoitti sanomansa. Siihen kutsuun ja tehtävään hän oli vastannut myöntävästi. Uskon luottamuksessa Jumalan valinnasta – että Mariasta tulisi Israelin Messiaan, Jumalan Pojan ja maailman Vapahtajan äiti – oli tullut myös hänen valintansa. Hän oli suostunut Herran palvelijattareksi. Sen myötä elämä ei ollut enää entisensä. Tehtävä oli suuri, se tiesi monenlaisia ongelmia suhteessa ympäristöön ja huolia sisimpään. Mutta siihen sisältyi myös Jumalan johdatusta ja lohdutusta, joita Marialle välittivät toiset Jumalan valitsemat henkilöt.

Nuorelle Marialle avioliiton ulkopuolinen raskaus merkitsi suunnatonta sosiaalista painetta ja jopa kuoleman uhkaa. Kuinka raskasta olisikaan jäädä näiden tapahtumien ja ihmisten puristuksessa aivan yksin. Jumala ei jättänyt Mariaa siihen yksinäisyyteen. Kuinka helpottavaa ja huojentavaa oli saada tietää Jumalan suunnitelmien koskevan ja toteutuvan myös hänen sukulaisensa Elisabetin kohdalla – ja saada omaan tervehdykseen tuollainen vastaus: ”Siunattu olet sinä, naisista siunatuin, ja siunattu sinun kohdusi hedelmä!” Eihän Elisabet voinut tietää hänen raskaudestaan. Mutta Jumala tiesi ja vaikutti ymmärryksen Elisabetissa. Jumala oli läsnä naisten kohtaamisessa ja siunasi sen erityisellä tavalla kummallekin.

Jumalan läsnäolo ja tahto Marian ja Elisabetin elämässä loi heidän välilleen ainutlaatuisen yhdyssiteen. Heidän ta-

paamisensa ja yhdessä viettämänsä aika oli näin enemmän kuin vain kahden sukulaisnaisen mukavaa yhdessäoloa. Tämä tuli selväksi jo kohtaamisen ensivaiheessa. Jumalan Henki täytti Elisabetin odottaman Jahanneksen, ja näin Jumalan lupaus tämän miehelle kävi toteen. Elisabet ja Maria saivat kokea olevansa keskellä ja osa Jumalan tekoja. Mekin saamme olla osalliset Jumalan teoista tänään ja elää osaltamme hänen palvelijoinaan. Marian Poika Jeesus on elämällään, opetuksillaan, teoillaan, sovituskuolemallaan, ylösnousemuksellaan tämän mahdollisuuden meille valmistanut sekä Pyhä Henki läsnäolollaan tehnyt mahdolliseksi. Jumala haluaa tänäänkin antaa meille sen kunnian, että hän tulee elämäämme ja on kanssamme. •

Ilkka Rytilahti

Pastori, SROS:n Uudenmaan aluejohtaja, Suomen Raamattuopisto

Elämän leipä

JOH. 6: 24–35

4. PAASTONAJAN SUNNUNTAI

30.3.2014

On kulunut noin vuosi Jeesuksen julkisen toiminnan ajasta. Tuohon noin kolmen vuoden ajanjaksoon sisältyi kolme pääsiäistä, joista tekstikohdassa eletään toisen aikoja. (Ensimmäisestä pääsiäisestä kerrotaan Joh. 2:13 ja kolmannesta Joh. 11:55.) Nyt toisen pääsiäisen aikaan suuri joukko galilealaisia on säästännyt Jerusalemin matkan ja lähtenytkin Jeesuksen perään. Pääsiäisen kynnyksellä luettiin synagogissa niitä tekstejä Mooseksen kirjoista, joissa Jumala ruokki erämaan vaeltavaa kansaa mannalla. Nyt ruokkii hän, johon Vanta testamentti viittaa. Siunaamalla erään pojan eväät Jeesus ruokki tuhansien joukon ja poistui paikalta. Mielialat olivat innostuneet ja kiihtyneet. Kun ihmiset ta-

voittavat Jeesuksen Kapernaumista, kohtaaminen antaa Jeesukselle tilaisuuden palata leipäihmeeseen. Jahanneksen 6. luvussa on Jeesuksen neljäs peruskurssi: elämän leipä. Ensimmäinen peruskurssi on 3. luvun ”uudestisyntyminen”, toinen 4. luvun ”elämän vesi” ja kolmas peruskurssi uskosta, 5. luvun 38 vuotta sairastaneen parantaminen.

Ylösnousemuskertomusten ohella ruokkimisihme on kaikilla evankelistoilla. Se teki kaikkiin suuren vaikutuksen. Mutta ihmiset eivät ymmärtäneet ruokkimisihmeen merkitystä sydämellään vaan vatsallaan. Jeesuksesta tulisi hieno hallitsija, joka huolehtisi kansan terveydestä ja toimeentulosta. Kaanan häät (Joh 2) olivat osoittaneet, että juomapuolikin hoituu, ja parantumisihmeet lupasivat sairauksien hoitumista. Ajatelkaa, ei enää työtä eikä raatamista, janoa eikä nälkää vaan hyvinvointia ja ikuista terveyttä! Jeesus saa aiheen 4. peruskurssiinsa.

Hän ei tullut pelastamaan soluja maailmaan – nälkä ja sairaudet palaavat – vaan sieluja taivaaseen. Jokainen sairaus, jano ja nälkä muistuttavat ikuisesta elämästä. Jeesuksella tuntuu olevan koko ajan mielessään, kuinka saisi mahdollisimman monta ikuiseseen elämään (Joh. 6:27, 40, 68). Siellä, missä on tunnustekoja, ihmeitä ja kokemuksia, puuttuu usein sitä ruokaa, joka antaa ikuisen elämän, ja siellä, missä on ruokkivaa elämän leipää, puuttuvat usein ihmeet ja tunnusteot.

Jos nälkä, jano ja sairaus aina uudestaan palaavat ja siten muistuttavat ikuisesta elämästä, missä ei enää ole nälkä ja jano, kuinka sitten voi saada katoamatonta ruokaa, joka antaa ikuisen elämän? Juutalainen ymmärsi taivaallisen ruoan tarkoittavan Tooraa eli Jumalan lakia Mooseksen kirjoissa. Katoamattoman ruoan nauttimista oli Jumalan lain noudattaminen eli Jumalan tahtomien tekojen tekeminen. Etsimättä tulee kuulijoiden

mieleen: mitä meidän tulee tehdä, että tekomme olisivat Jumalan tekoja?

”Uskokaa häneen, jonka Jumala on lähettänyt. Se on Jumalan teko.” Mutta he eivät kuule tai kuuntele, sillä he ovat juutalaisia ja me heidän kaltaisiaan, yrittäjäkansaa uskossakin (Gal. 2:15). Syntyy ajatus siitä, että yksi teko, nimittäin usko Jeesukseen, korvaa kaikki muut teot. Ihminen yrittää tuottaa uskon suorituksen ja uskoo uskoonsa. Usko ei kuitenkaan ole ihmisen teko, valinta ja ratkaisu. Jeesus sanoo: ”Usko on Jumalan teko.”

Pitäisi siis olla usko Jeesukseen. Kuinka sellaisen saisi? Jospa nähtäisiin joku ihme! Kansa haluaa näytöksiä ja odotukset siirtyvät taas ihmeisiin, vaikka ruokkimisihme on juuri nähty. Mutta minkä ihmeen tänään saamme? Anna meille meidän jokapäiväinen ihmeemme. Ja kun ruoasta on puhe, he muistavat esi-isien mannan erämaassa. He elivät 40 vuotta joka päivä ihmeestä. Mutta siitä oli yli tuhat vuotta ja toistuessaan ihme lakkaa olemasta ihme. Autiomaassakin kansa unohti Jumalan huolenpidon. Heidän haju- ja makuaistin sa oli parempi kuin heidän muistinsa, vatsa herkempi kuin sydämensä.

Emme mekään pidä lounasta pöydälämme ihmeenä, ruoansulatuksen anatomisista hienouksista puhumattakaan. Sanomme, että tuoksuu, maistuu ja kuuluu hyvältä tulematta ajatelleeksi aisteja ja sitä, mihin hajuja, makuja ja musiikkia tarvitaan. Ihmisen erottaa eläimestä ruokarukous. Kenelle sanomme kiitos? Ihmeet eivät kuitenkaan synnytä ja pidä yllä sellaista uskoa, josta Jeesus puhuu. Vaikka Jeesus peruskursseillaan on toistuvasti opettanut siitä, kuinka usko syntyy, ihmiset haluavat uskon omilla ehdoillaan. Mitä me pelkäämme? Jumala asettaa pelastuksen ehdot, emme me. Jeesus kertoo jälleen nämä ehdot.

Ei Mooses vaan Jumala antoi ja antaa taivaan leivän, niin katoavan kuin katoa-

mattomankin. Jumala on antanut kaikille ja kaikiksi ajoiksi riittävän ikuisen elämän leivän. Elämän leipä on Jeesus Kristus. Samarian nainen sanoi: ”Anna minulle sitä vettä.” Nyt ihmiset pyytävät: ”Anna meille aina sitä leipää.” Rukouspyynnöstä on hyvä alkaa. Rukoilijaa koskee lupaus: ”Anova saa, etsivä löytää, kolkuttavalle avataan.”

Jeesus jatkaa: ”Joka tulee minun luokseni.” He tulivat, niin kuin mekin olemme tulleet kasteessa, sanan kuulossa, ehtoollisen vietossa. Miksi sitten kaikki eivät usko? Ne, jotka Jumala antaa Jeesukselle, tulevat. Ne uskovat, joille Jumala antaa uskon. Johanneksen evankeliumissa korostuu Jeesuksen opetus Jumalan yksinvaikuttavuudesta uskossa, ja silti jää tila ja kutsu ihmisen tulemiselle (Joh. 6:37). Hänelle, joka tulee, on vastaanotto aina lämmin. Jeesus ottaa täyden vastuun luokseen tulevan syntisen pelastuksesta. Näin saa uskossa heikko ja epävarmakin pelastusvarmuuden. Pois ei estetä lähtemästä, mutta pois ei ketään ajeta. ●

Keijo Rainerma

Rovasti, kirkkoherra,
Kankaanpään seurakunta

Kärsimyksen sunnuntai

LUUK. 13: 31–35

5. PAASTONAJAN SUNNUNTAI 6.4.

Mielikuva fariseusten ja Jeesuksen välisestä suhteesta on, että he olivat aina napit vastakkain. **Kaj Munkin** luonnehtimana heidän keskustelunsa olivat aina kääntymäisillään suukovusta käsikähmään. Kuitenkin evankeliumit kertovat Jeesuksen tulleen silloin tällöin kutsutuksi jonkun fariseuksen kotiin aterialle. Suhde ei voinut olla aina kyräilyä. Puhuin tämän suuntaisista tapahtumista oli keskustelun lain suurimmasta käskystä.

Tässä tekstissä muuttamat heikäläiset halusivat huolehtia Jeesuksen turvallisuus-

desta. He tiesivät Galilean ja Peraan neljännesruhtinaan Herodes Antipaan suunnitelmasta surmata Jeesus.

Jeesuksen vastaus osoittaa suuruutta ja vapautta. Hän ei tunne pelkoa vaan halveksuntaa mitätöntä ja kieroluonteista Herodes Suuren poikaa kohtaan. Vanngitsemisensä jälkeen hänet vietiin myös Herodeksen eteen, joka halusi nähdä häneltä ihmeen, mutta Jeesus ei edes vastannut hänen kysymyksiinsä. Tämä osoitti täydellisen hylkäämisen. Herodes oli jo tehnyt ratkaisunsa, eikä muutokselle ollut enää sijaa. Jeesus oli myös tietoinen tulevasta kohtalostaan. Iva käyttäen hän huomauttaa, että vain Jerusalemissa on oikeus hänen vereensä. Hän on yläpuolella, ei alistuva tai pakeneva uhri. Hän kulkee eteenpäin valitsemaansa ja hänelle annettua tietä, jonka päämääränä on joka tapauksessa kuolema. Mutta se kuuluu Jumalan suunnitelmaan.

Päämääränä on maailman syntien sovitus ristillä, mutta myös ylösnousemus ja lopulta täyden vallan vastaanottaminen ja toteuttaminen niin maan päällä kuin taivaassa. Kuolemisen paikan tulee saada olla Jerusalem. Siellä myös useimmat vanhan liiton aikana surmatut profeetat olivat tavanneet kohtalonsa. Ja silloinkin, kun heidät oli surmattu muualla, oli käsky yleensä lähtenyt Jerusalemissa, joko kuninkaan tai ylimmäisen papin kantaessa tapahtumasta päivästä.

Tämä johti Jeesuksen myös lausumaan Jerusalemmille tuomion ja valituksen sen tulevasta kohtalosta. Sen toisinto tapahtui Jeesuksen kulkiessa Öljymäen rinteitä alaspäin mennäkseen temppeliin, jonka hän nyt ilmoittaa jäävän tuhottavaksi, koska Jerusalem ei tuntenut etsikkoikaansa. Tässä hän viittaa Jerusalemin osuuteen sekä kaikkien profeettojen että hänen itsensä surmaamiseen. Mutta hän viittaa myös siihen, että kerran Jerusalemin asukkaat tulevat rukoilemaan: ”Siun-

nattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.” Tämä Psalmin rukous toteutui ennakoivasti jo Jeesuksen pian ratsastaessa temppelialueelle, mutta sen lopullinen toteutuminen tapahtuu hänen paluussaan lopun aikana. Vasta sitä edeltää pitkä jaks, jolloin kansa on karkotettu ja temppeli hajotettu.

Jeesus viittaa vielä syvemmälle tuomion syynä olevaan asiaan: ihmiset eivät tahtoneet vastata Jeesuksen kutsuun tulla Jumalan armahtavan rakkauden suojaan.

Tähän liittyy selkeä ihmisen vastuullisuuden korostus. **Lutherin Sidotun ratkaisuvallan** yksipuolisia tulkintoja vastaan Jeesus sanoo selkein sanoin, että Jumala tahtoo jotakin, mikä ei pääse toteutumaan siksi, että ihmiset eivät sitä tahdo. Ja se mitä Jumala tahtoo, mutta jonka ihmiset omalla ratkaisullaan ja vastuullisella päätöksellään voivat torjua, on usko, tuleminen Jeesuksen luo, pelastuminen.

Tästä pelastumiseen kuuluvasta vastuullisuudesta meidän tulisi saada kuulla selkeämpää julistusta kirkoissamme ja seurakunnissamme. ●

Arno Toivanen

Rovasti, Iisalmen seurakunnan emerituskirkkoherra

Kunnian kuninkaan alennustie

JOH. 12: 1–8

PALMUSUNNUNTAI 13.4.2014

Päivän evankeliumissa Jeesus on Betaniasa läheisten ystäviensä Martan, Marian ja Lasaruksen luona. Ystävät ovat yhteisellä aterialla, jolloin Maria ryhtyy voitelemaan kalliilla nardusöljyllä Jeesuksen jalkoja. Voideltuaan hän vielä kuivaa hiuksillaan Jeesuksen jalat. Tämän nähtyään Juudas Iskariot pahoittelee tätä sanoen: ”Miksei tuota voidetta myyty kolmestasadasta denaarista? Rahat olisi voitua antaa köyhille.”

Nuhdellessaan Mariaa kalliin nardusvoiteen käytöstä Juudas ei ajattele niinkään köyhiä, vaan hän himoitsee rahoja itselleen. Rahanhimo on tullut Juudakselle Jeesusta tärkeämmäksi. Juudaksen toiminta osoittaa, että synti ja pimeyden valta eivät rajoitukaan ulkopuolisiin, vaan ne ovat löytäneet tiensä Jeesuksen lähipiiriin ja apostolien joukkoon.

Synti ei ole seurakunnan ulkopuolella, vaan jokainen kristitty on samaan aikaan syntinen ja vanhurskas. Kuitenkaan synnin ei tule antaa hallita. Juudas Iskariot antoi periksi synnille ja kiusaajan houkutuksille. Hän lankesi rahanhimoon ja lopulta mitä julmimmalla tavalla kavalsi mestarinsa. Päinvastoin kuin myöhemmin Pietari, Juudas ei katunut syntejään, vaan jäi lankeemukseensa. Jumalan tahto on, että päivittäin käännyimme hänen puoleensa, pyydämme rikkomuksiamme anteeksi ja otamme Jeesuksen sovitustyön tähden vastaan Jumalan anteeksiannon.

Päivän evankeliumi varoittaa siitä, että seurakunnan vastuu- ja paimentehävissäkin olevat ihmiset voivat langeta mitä suurimpiin synteihin. Synti voi saada yliotteen seurakunnan keskuudessa ja tuhota seurakuntaa sisältä käsin mitä kauheimmalla tavalla. Tämä seurakunnan sisäinen vaara tulee tiedostaa, siitä tulee opettaa ja varoittaa. Seurakunnan vastuunkantajien langetessa heitä tulee nuhdella, ohjata parannukseen ja syntien anteeksiantamuksen omistamiseen. Lähetystyössä moni nuori seurakunta on tuhoutunut, kun seurakunnan johtaja on langennut syntiin eikä ole tunnustanut ja katunut syntejään. Samoin on tapahtunut valitettavasti monelle hengelliselle yhteisölle Suomessa. Synti on aina vakava asia. Sitä ei pidä väheksyä, eikä sen kanssa saa leikkiä.

Juudakselle raha tuli Jeesusta tärkeämmäksi. Meiltäkin kysytään: ”Rakastatko rahaa vai Jeesusta? Mikä on elämäsi tär-

kein asia?” Ihmisen todellinen Jumala on se, mikä on hänelle tärkeää ja mitä hän rakastaa. Valitettavasti monen ihmisen todellinen jumala on raha. Toisille taas kaikkein tärkeintä on menestys ja kunnia. Jumalan tahto on, että Jeesus olisi kaikki kaikessa. Raamattu todistaa, että pelastettuja ovat ne, jotka panevat perimmäisen toivonsa Jeesukseen. ”Sillä jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu” (Room. 10:13).

Maria voiteli Jeesuksen kalliilla nardusöljyllä, joka maksoi 300 denaaria. Yksi denaari vastasi siihen aikaan työmiehen päivän palkkaa. Nykyrahassa arvioiden 300 denaaria on noin 50 000 euroa. Kyseessä ei ollut mikään pieni summa rahaa. Maria käytti valtavasti rahaa Jeesuksen voitelemiseen. Maria halusi omaisuudellaan tehdä hyvää Jeesukselle. Hän halusi näyttää, että Jeesus oli hänelle erittäin rakas. Jeesus arvosti suuresti Marian tekoa. Jeesus näki Marian sydämeen ja kertoi: ”Anna hänen toimittaa tämä minun hautaamispäivääni varten.” Maria jää voitelutapah- tumassa yksin. Kukaan muu ei tule häntä puolustamaan kuin Jeesus, jonka hän on juuri voidellut. Yhteisön tuen puutteesta huolimatta Maria voitelee Jeesuksen. Maria toimii Jumalan johdatuksessa, hän toimii Jumalan tahdon mukaan puhtaasta sydäimestä ja puhtaista motiiveista käsin.

Maria voiteli Jeesuksen jalat. Tämä viestittää palvelemista, nöyryymistä ja kunnioitusta. Yleensä vieraiden jalat pestiin vedellä, mutta Maria voiteli jalat kalliilla nardusvoiteella. Maria kunnioitti Jeesusta, joka oli tullut palvelemaan ihmisiä. ”Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan askelet! Hän ilmoittaa rauhan tulon, tuo suuren ilosanoman, hän tuo pelastuksen sanoman ja sanoo Siionille: Sinun Jumalasi on nyt kuningas!” (Jes. 52:7)

Jeesuksen voitelemisella voidaan nähdä useita eri merkityksiä. Israelissa oli tapana voidella ihminen kuoleman jälkeen.

Maria vihki Jeesuksen kuolemaan ja voiteli puhdistuen hänet etukäteen hautaamista varten (Joh. 12:7). Juutalaisilla oli tapana puhdistautua ennen pääsiäisjuhlia (Joh. 11:55), tässä Jeesus puhdistautuu kuolemaansa varten, joka oli Jumalan tarkoittaman todellisen pääsiäisen profeettallinen huipentuma. Juutalainen pääsiäisjuhla viittasi tähän Jeesuksen pääsiäisuhriin, jolla hän lopullisesti voitti synnin vallan ja vapautti ihmisen uhrillaan.

Marian toimitus voidaan nähdä myös Jeesuksen voitelemisena kuninkaan virkaan. Vanhassa testamentissa on joitakin kertomuksia kuninkaiden voiteluista. Esi-merkiksi pappi Sadok ja profeetta Natan

voitelivat Salomon kuninkaaksi (1. Kun. 1:34, 39). Voittoa seurasi riemullinen kulkue Jerusalemiin. Jeesuksenkin voittoa seuraa pian hänen ratsastamisensa juhliittuna sankarina Jerusalemiin. Salomon voittoa on yksi Vanhan testamentin esikuvista, jonka Jeesus tässä elämällänsä täyttää. Jeesus ei ollut maanpäällisen valtakunnan kuningas, vaan hänet voideltiin Jumalan valtakunnan Messias-kuninkaaksi. Lopullisesti kuolema ja ylösnousemus ylensivät Jeesuksen tähän virkaan (Hebr.2:9). ●

Pentti Marttila

Pastori, koulutuspäällikkö,
Lähetysyhdistys Kylväjä

TOTUUS JA VALHE
KIRKKOKANSAN RAAMATTUPÄIVÄ
1.3.2014
HELSINGIN KALLION KIRKKO

Totuus ja sen etsiminen kuuluvat elämän suurien kysymysten joukkoon. Ne koskettavat jokaista. Käsitös totuudesta sekä yhdistää että kipeällä tavalla erottaa myös saman kirkon jäseniä. Raamattupäivässä poraudutaan vaikeisiin, ajankohdittaisiin teemoihin, mutta ennen kaikkea etsimme uskollamme vahvistusta Jumalan sanasta.

- 10.15 Totuus ja valhe kirkossa, **Timo Junkkaala**
11.00 Totuus ja valhe Jeesuksesta, **Leif Nummela**
13.00 Totuus ja valhe eettisissä kysymyksissä, **Ville Auvinen**
13.45 Totuus ja valhe lähetystyössä, **Pekka Mäkipää**
15.15 Totuus ja valhe mediassa, **Vuokko Vänskä**
16.00 Viisikielisen julkistamisjuhla
Mukana mm. **Anna-Mari Kaskinen**
ja **Pekka Simojoki**

Lapsille omaa ohjelmaa ja lastenhoito.
Kirjamyynti. Tapahtuma lähetetään suorana lähetystenä Radio Deissä.

Järjestäjät ja lisätiedot: www.kylvaja.fi | www.sansa.fi | www.sekl.fi | www.opko.fi | www.sro.fi